

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาบทบาท และหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้วิจัย : นางสาวจริยา มหายศนันท์

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol. Sc.)

: ผศ.ดร.โกนิญฐ์ ศรีทอง , พธ.บ., M.A., Ph.D. (Soc.)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

การวิจัย ฉบับนี้มี วัตถุประสงค์ดังนี้ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและ ปัญหาอุปสรรค การพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒) เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรม เพื่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพโดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๗ รูป/คน แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง สัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ และการวิจัย เชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ๒๐๔ คน จากผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงาน ในจังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การกระจายอำนาจยังไม่มีอิสระเพียงพอ ประชาชนขาดการมีส่วนร่วม หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องประสานความร่วมมือกับประชาชนในบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ตามเจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านดังนี้ ด้านการวางแผน ขาดการมีส่วนร่วม ด้านการจัดองค์กร เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารของผู้บริหาร ด้านการสั่งการ ต้องมีความโปร่งใสในการออกคำสั่ง ด้านการประสานงาน ต้องเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ด้านการควบคุม ต้องพึงพาประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ส่วนปัญหาพบว่า ด้านการวางแผน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการวางแผนโดยหน่วยงานมากกว่า การขอประชามติจากประชาชน หน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชน และประชาชนขาดการมีส่วนร่วม ทั้งเรื่องความรู้ การเข้าใจของภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาการประสานงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำงานร่วมกับประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการยอมรับและได้รับความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ในการมอบหมายภารกิจที่ต้องการการมีส่วนร่วมจากประชาชน องค์กรที่เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั้งหลายทั้งภายในและภายนอก

๒. การบูรณาการหลักพุทธธรรม เพื่อการพัฒนาบทบาทและหน้าที่ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักสัปปุริสธรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ด้านการรู้จักผล (อัตถิยัญญา)” ในการเป็นผู้นำในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ไปสู่จุดหมายปลายทาง รองลงมาได้แก่ “ด้านการรู้จักตน (อัตตัญญา)” ในการปรับปรุงตนให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ข้อที่ว่า “ด้านการรู้จักชุมชน (ปุริสัญญา)” โดยการให้สงเคราะห์ช่วยเหลือบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหลักสัมมาปฏิบัติตามลำดับ

๓. การนำเสนอรูปแบบ การพัฒนาบทบาท และหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการวางแผนงาน อย่างมีเหตุ ฐาน รู้ผล รู้จักบุคลากร รู้จักพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ปัญหาและผลกระทบที่จะตามมา โดยการเพิ่มการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับการศึกษากายบุคคลากรความต้องการของประชาชน มีการกำหนดเป้าหมายการบริหารด้วยคำสั่งที่ชัดเจน สามารถสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย และมีความโปร่งใส ตามองค์ความรู้ที่ **ได้ GPT. Model** ดังนี้

L = Learning เพิ่มการเรียนรู้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเพิ่มการเรียนรู้ การค้น ปัญหา/สาเหตุ ความต้องการขององค์กร /ท้องถิ่น เพื่อรองรับการช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่น เรียนรู้ สภาพองค์กร และศักยภาพของพนักงาน ใช้กฎระเบียบข้อบังคับ คำสั่ง รู้จัก ผลและการให้โอกาส การสั่งการอย่างโปร่งใส ชัดเจน ทั้งแผนระยะสั้น แผนระยะยาว

I = Importance ให้ความสำคัญกับภารกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับความพร้อม ภารกิจ บุคลากร อัตรากำลัง ความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาท้องถิ่น นโยบายการทำงาน กิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

G = Goal กำหนดเป้าหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายกำหนดเป้าหมายการทำงาน อย่างมีสาเหตุ ฐาน สามารถจัดสรรงบประมาณได้ ทันต่อเวลา และความต้องการของประชาชน พึงเสียงประชาชนในการบริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานศึกษา สถานีสธารณสุขขั้นพื้นฐานในการดูแลสุขภาพของประชาชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

P = Participation สร้างการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาบทบาทการบริหารทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค์กร เพื่อให้นโยบายแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในการแก้ปัญหาของท้องถิ่นและองค์กร สร้างความสัมพันธ์ของพนักงานในองค์กร

T = Transparency มีความโปร่งใส องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน มีการแถลง แสดงนโยบาย โครงการ กิจกรรม ให้ประชาชนรับรู้ ติดตามและตรวจสอบได้ มีการประเมินผลในการบริหารภายในองค์กร ว่าเป็นไปตามแผน โปร่งใสหรือไม่อย่างไร ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ คุณและโทษ ในการบริหารของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Dissertation Title: The Development of Roles and Responsibilities In Local Government Administrative Organizations

Researcher: Miss Jariya Mahayasanundana

Degree: Doctor of Philosophy (Public Administration)

Dissertation Supervisory Committee:

Asst.Prof. Dr. Surapon Suyaprom, B.A., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

Asst.Prof. Dr. Konit Srithong, B.A., M.A., Ph.D. (Soc.)

Date of Graduation: 23 December 2015

The objectives of this dissertation were i) to study general states of the problems towards development of roles and responsibilities in an organization's administration, ii) to study an integration of Buddhist principles for development of roles and responsibilities in local administrative organizations, and iii) to present the guidelines to develop roles and responsibilities in local administrative organizations. Methodology was the mixed method. For the qualitative research, data were collected from 17 key informants with the constructed in-depth interview by face-to-face interviewing technique. Data were analyzed by descriptive interpretation. For the quantitative research, data were gathered from 204 samples who were high and middle ranking administrators and staff in Nonthaburi province through questionnaire. The collected data were analyzed by descriptive statistics such as frequency, percentile, mean and standard deviation (S.D.).

Findings of this study were concluded as follows:

1. The general states of the problems towards development of roles and responsibilities in an organization's administration revealed that decentralization was not enough, people lack participation in administration, local administrative organizations should cooperated with people in running organizations in order to get public participation in consistent with their five determinations, namely, i) planning, ii) organizing, iii) directing, iv) coordinating and v) controlling. In planning, it lacks public participation; for organizing, it is only the role and responsibilities of administrators; it should be transparent in directing; for coordinating, it is duty of administrators; for controlling, it needs public participation in inspection. With regard to the problems, the study indicated that plan was conducted by organization rather than public memorandum or public hearings and votes, organization could not reach the people and they

lack participation in both knowledge and understanding of public sector or local administrative organizations, lack of coordination with the related persons and agencies where local administrative organizations work in to be appreciated and received cooperation from various sections in entrusting public the roles and responsibilities for people's appreciations from within and without.

2. The overall an integration of Buddhist principles (Sappurisadhamma : qualities of a good man) for development of roles and responsibilities in local administrative organizations was found at high level. Having considered into aspects, it was noted that ranging from high to low mean scores were knowing the meaning (Atthannuta), knowing oneself (Attannuta), knowing the assembly (Parisannuta), respectively.

3. The guidelines to develop roles and responsibilities in local administrative organizations showed that administrators should reasonably be planning, organizing, directing, coordinating and controlling by knowing the law, knowing the meaning, knowing oneself, knowing how to be temperate, knowing the proper time, knowing the assembly and knowing the individual. These could be presented as LIGPT. model as:

L=Learning, there should plan reasonably by knowing the law, knowing the meaning, knowing oneself, knowing how to be temperate, knowing the proper time, knowing the assembly and knowing the individual.

I= Importance, To focus on the mission of the organization. The availability of personnel Corporate Staffing Public demand Local Development Plan Workplace policies Events affecting the development of the local administration.

G = Goal, A cause How to get results Budget allocation The period up to And public demand Listen to the people in local government administration. And local agencies involved in the station, such as education, basic health care in public health. Conservation of natural resources and the local environment.

P = Participation, there should create public participation by knowing the law, knowing the meaning, knowing oneself, knowing how to be temperate, knowing the proper time, knowing the assembly and knowing the individual.

T= Transparency, there should support evaluation being taken part by the people to examine and monitor various activities carried out by local administrative organizations.